

ПРЕПОНЕ ИНОСТРАНОМ ИНВЕСТИРАЊУ

УДК 339.727.22(497.11)

Инвестиције су нам неопходне да би се остварио здрав раст стандарда становништва заснован на одрживом привредном расту. За то је неопходно неговати домаћу штедњу, али надасве привући страни капитал, повољнијом инвестиционом климом. А инвестициону климу чини све оно што треба урадити да заиста крену обимније инвестиције у земљи.

Међутим, подаци показују да смо још увек недовољно постигли у привлачењу страног капитала. Скинули смо бројне препреке, али је још остало да страни улагачи прескачу значајне препоне. Убрзање поправљања инвестиционе климе део је општег процеса транзиције у оквиру које је неопходно темељито мењати домаћи систем, променом Устава и бројних закона и других прописа. Не мање је важно и стварање ефикаснијих институција, установљавање бољих и јефтинијих поступака и опште спровођење те боље регулативе.

У овом тексту је дато доста информација за добру дијагнозу постојећих недостатака, а истовремено су анализирани критични услови за инвестирање и успешније пословање и развијеније економске односе са иностранством. Упућено је и на правце даљих потребних промена.

Недовољни капацитети домаћег знања, информисања и политичке воље за успешну транзицију, могу добити подстицај убрзаним кретањем Србије у интегрисање са светом. Стога је и

---

¹ члан Научног друштва економиста и Европске експертске групе

даље економија Србије у великој мери овисна о укупним политичким догађањима у земљи. Правац промена је и даље неспоран, али би се морали наћи начини да се они убрзају. И време је капитал.

Значај иностраног финансирања

У прошлој години остварен је раст бруто друштвеног производа (БДП) у Србији од 8,6 одсто² док ће ове године тај раст бити вероватно 5%, а у сваком случају мањи него лани. У целом свету очекује се у овој години раст БДП од преко 4 одсто, па је наш раст очито недовољан, посебно кад се има на уму да је у претходној декади БДП био преполовљен и да је назадовањем привреде, растом незапослености и падом животног стандарда становништва уништен и основ привредног раста.

Раст БДП захтева интензивно инвестирање, на које код нас иде само неких 14 одсто БДП, што је свакако недовољно за потребно његово убрзање. Потребно је у најмању руку дуплирати то учешће. А инвестирање се може финансирати само из домаће штедње или предујмљивањем новца од других. Домаћа штедња код нас још је негативна, јер се више троши него ствара, па је једино могуће подстаћи инвестирање из иностранства да би се постигао одрживи привредни раст.

Облици страног капитала

Инострани капитал може да пристиже у различитим облицима. Могу то бити кредити узети од домаћих предузећа, државе или грађана који постају дужници. Они могу бити за инвестиције, али и за разне облике потрошње (буџетску или личну). Само они први подстичу раст БДП, док они други повећавају тражњу, која се онда обично покрива увозом и тиме ствара неравнотежа у трговинском билансу, те увећава ризик дужничке кризе, што смо

---

² Податак из Републичког завода за статистику Србије.

